

TYSVÆR KONTROLLUTVAL

MØTEINNKALLING

Dato: tysdag 9. mai 2023
Tid: kl. 18.00
Sted: Tysvær rådhus

Forfall meldes til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 977 eller
e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller meiner seg ugild, må gje melding så tidleg som råd er. Varamedlem vil bli innkalla særskilt. Saker merka *Ikkje offentleg - jf. off.l.*, blir berre sendt internt. Sakskart vil bli lagt ut på kommunen si nettside www.tysver.kommune.no og på www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen er invitert

Saksliste:

07/23 Godkjenning av protokoll frå møtet 28.02.23

08/23 Uttale til årsrekneskapen for 2022 – Tysvær kommune

09/23 Forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga for 2022 - revisor si attestasjonsuttale

10/23 Orientering frå rådmann om «TK-2030»

11/23 Handtering av henvendingar til utvalet – 2. gangs handsaming

12/23 Referat- og orienteringssaker 09.05.23

Eventuelt

Aksdal, 02.05.23

Ola S. Apeland
Utvalsleiar

Sjur Hatlen
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (er invitert)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	09.05.23	7/23

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Sjur Hatlen	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 28.02.23

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Protokoll frå møtet i Tysvær kontrollutval 28.02.23 blir godkjent slik han ligg føre.

Vedlegg: Protokoll frå møtet 28.02.23

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 28.02.23 følgjer vedlagt. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er oversendt kommunen, utvalet og andre aktuelle slik han ligg føre. Det er ikkje kommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 02.05.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

TYSVÆR KONTROLLUTVAL**PROTOKOLL**

Tysdag **28. februar 2023** blei det halde møte i Tysvær kontrollutval under leiing av utvalsleiar Ola S. Apeland.

MØTESTAD:	Tysvær rådhus, kantina
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 18.00 – kl. 19.50
MØTANDE MEDLEMMER:	Ola S. Apeland (H), Karsten A. Larsen (FrP), Emly Årvik (Ap) og Marit Hølland Gjedrem (Sp) frå sak 2
MØTANDE VARAMEDLEM:	4. vara Henry Dybdahl (Ap)
FORFALL:	Svein Terje Brekke (Krf) og 1. – 3. vara
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Odd Gunnar Høie og rådgjevar Sjur Hatlen Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ ROGALAND REVISJON IKS:	Leder forvaltningsrevisjon Silje Nygård
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Rådmann Sigurd Eikje
ANDRE SOM MØTTE:	Kommunalsjef oppvekst og kultur Jorid Veia Isdahl og barnehagesjef Modgunn Sandvik
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:**01/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 08.11.22****Sekretariatet si innstilling:**

Protokoll frå møtet i Tysvær kontrollutval den 08.11.22 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 28.02.23:

Sekretær opplyste at det var feil protokoll som var vedlagt sakspapira. Rett protokoll var sendt ut etter sist møte og det er den protokollen som leiar vil signere. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 28.02.23:

Protokoll frå møtet i Tysvær kontrollutval den 08.11.22 blir godkjent slik han ligg føre.

02/23 FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - «FOREBYGGING OG TIDLIG INNSATS I BARNEHAGE OG BARNESKOLE»**Sekretariatet si innstilling:**

1. Tysvær kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Rogaland Revisjon sin rapport «Forebygging og tidlig innsats i barnehage og barneskole» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine ni tilrådingar.
3. Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Handsaming i kontrollutvalet 28.02.23:

Forvaltningsrevisor Silje Nygård viste ein presentasjon og gjorde greie for rapporten. Ho gjekk gjennom føremålet, problemstillingane og metodane som var nytta. Revisor gjorde vidare greie for funn knytt til tidleg oppdaging av barn med vanskar, bruk av stafettlogg og samarbeid med PPT.

Rapporten avdekka at skulane er gode på å avdekke vanskar hos elevane, men av og til var dei mindre gode på å sette inn tiltak. Dette er ikkje alltid er samsvar mellom skulane og PPT sitt syn på behova til elevane. Det kjem fram i rapporten at samarbeid heim og skule er bra.

Kommunalsjef Jorid Veia Isdahl informerte om at noko av variasjonen mellom skulane skuldast at det er eit stort handlingsrom. Ho informerte kort om rutinar for handsaming av vold og truslar.

Rådmannen kommenterte rapporten var fornøgd med at fristen for oppfølging var sett til 12 månader. Mellom anna fordi skulesjefen hadde sagt opp si stilling og det vil ta litt tid før ny skulesjef er på plass.

Medlemmene kommenterte rapporten og fekk svar på spørsmål frå revisor. Utvalet meinte dette var ein god og nyttig rapport. Leiar takka revisor for orienteringa og ei grundig rapport.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 28.02.23 og innstilling til kommunestyret:

1. *Tysvær kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Rogaland Revisjon sin rapport «Forebygging og tidlig innsats i barnehage og barneskole» og tek denne til orientering.*
2. *Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine ni tilrådingar.*
3. *Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

SAK 03/23 OPPFØLGING AV REVISJONSRAPPORT - «EFFEKTIVISERING, FORBEDRING OG TJENESTETILPASNING»

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Tysvær kommunestyre tek rådmannen si tilbakemelding på oppfølging av revisjonsrapporten om «Effektivisering, forbedring og tjenestetilpasning» til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 28.02.23:

Leiar innleia og gjorde kort greie for saka.

Rådmannen viste til den skriftlege tilbakemeldinga. På grunn av koronasituasjonen hadde arbeide med oppfølging av rapporten vore noko krevjande til tider.

Utvalet var nøgd med rådmannen si tilbakemelding og hadde ingen særskilte merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 28.02.23 og innstilling til kommunestyret:

Tysvær kommunestyre tek rådmannen si tilbakemelding på oppfølging av revisjonsrapporten om «Effektivisering, forbedring og tjenestetilpasning» til orientering.

SAK 04/23 BESTILLING AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – «BEREDSKAP, HENDINGAR OG KATASTROFAR »

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Beredskap, hendingar og katastrofar » i samsvar med prosjektmandatet av 26.01.23 frå Rogaland Revisjon IKS (med dei endringar som kjem fram i møtet).

Ramma vert sett til 250 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 28.02.23:

Leiar innleia om saka. Forvaltningsrevisor gjore kort greie for problemstillingane. Rådmannen meinte det var eit aktuelt tema og at problemstillingane var dekkande.

Utvalet var nøgd med mandatet og problemstillingane slik det var fremma.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 28.02.23:

Tysvær kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Beredskap, hendingar og katastrofar » i samsvar med prosjektmandatet av 26.01.23 frå Rogaland Revisjon IKS.

Ramma vert sett til 250 timar.

SAK 05/23 ÅRSMELDING FOR 2022 FRÅ KONTROLLUTVALET

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval godkjenner årsmelding for 2022 (med evt. følgjande tillegg/ endringar).

og innstilling til kommunestyret:

Tysvær kommunestyre tar årsmeldinga for 2022 frå kontrollutvalet til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 28.02.23:

Medlemmene meinte årsmeldinga var god, kort og informativ.
Utvalet hadde ingen merknader til årsmeldinga.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 28.02.23:

Tysvær kontrollutval godkjenner årsmelding for 2022.

og innstilling til kommunestyret:

Tysvær kommunestyre tar årsmeldinga for 2022 frå kontrollutvalet til orientering.

SAK 06/23 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 28.02.23

1. Statusrapport pr. februar 2023
2. Tertialrapport pr. 31.12.22 frå Rogaland Revisjon IKS
3. Handtering av henvendingar til utvalet, sak 27/22
4. Veileder «Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget»
5. Protokoll frå representantskapsmøtet i HIM IKS 30.11.22
6. Protokoll frå ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS 21.12.22
7. NKRFs kontrollutvalgskonferanse 1. - 2. februar – oppsummering v/sekretær
8. Invitasjon til FKTs fagkonferanse i Trondheim 31.05 – 01.06.23
9. Statsforvaltaren i Rogaland - Informasjon om statlige tilsyn med kommunane i 2023

Handsaming i kontrollutvalet 28.02.23:

Leiar kommenterte punkt 4, «Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget». Han ønskte at utvalet på ny fekk ei sak om dette på neste møte. Han oppmoda sekretariatet til å høyre med andre utval om korleis dei handsamar henvendingar.

Karsten A. Larsen hadde innspel til punkt 7 og 8 angående invitasjonar til konferansar. Han meinte det var nyttig å delta på slike samlingar, og oppmoda medlemmene til å reise på FKT konferansen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 28.02.23:

Referatsakene nr 1 – 9 blir tatt til orientering.

EVENTUELT

Neste møte: tysdag 9. mai 2023, kl. 18.00

Saker: årsrekneskapen 2022, etterlevingskontroll for 2022 og orientering frå Aksdal Næringspark eller om TK-2030 frå rådmannen.

Aksdal, 28.02.23

Ola S. Apeland
Kontrollutvalsleiar

Sjur Hatlen
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	09.05.23	08/23
Formannskapet	13.06.23	
Kommunestyret	20.06.23	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Sjur Hatlen	212	

KONTROLLUTVALET SIN UTTALE - TYSVÆR KOMMUNE SIN ÅRSREKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR 2022

Sekretariatets framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval vedtar vedlagte uttale til Tysvær kommune sin årsrekneskap og årsmelding for 2022 slik det ligg føre (med desse endringane/tillegga).

Kontrollutvalet tilrår at Tysvær kommunestyre godkjenner årsrekneskapen og årsberetningen for 2022.

Vedlegg:

1. Framlegg til uttale for 2022 frå kontrollutvalet
2. Revisjonsberetning for 2022, dagsett 04.04.23
3. Årsoppgjersnotat, dagsett 04.04.23
4. Årsberetning med rekneskap for 2022 – eige vedlegg

Innleiing

Sekretariatet vil vise til vedlagte dokument. Heile rekneskapen med notar og årsberetning for 2022 ligg også på kommunen si nettside. Forutan revisor, vil også representantar frå administrasjonen delta under handsaminga av saka.

Bakgrunn

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 14-3 tredje ledd gje uttale om årsrekneskapet og årsmeldinga. Uttalen skal sendast til kommunestyret med kopi til formannskapet. Uttalen må vere klar før formannskapet skal gje si innstilling til årsrekneskapet og årsmeldinga.

Vidare står det også i forskrift om kontrollutval og revisjon § 3:

«Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsmeldingen før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak».

Rekneskapen må difor fyrst leggjast fram for kontrollutvalet før det vert handsama i formannskapet. Kontrollutvalet skal også sjå til at rekneskapsrevisor sine påpekingar etter

kommunelova § 24-7 til § 24-9 blir retta eller følgt opp. Dersom påpekingane ikkje blir retta eller følgt opp, skal kontrollutvalet rapportere det til kommunestyret.

Hovudformålet med økonomiforvaltninga etter kommunelova § 14-1 er å ivareta økonomisk handleevne. Kommunestyret skal sjølv vedta finansielle måltall for utviklinga av kommunens økonomi, og vil normalt omtale utviklinga i finansielle måltall i årsmeldinga.

Kontrollutvalet kan velje å kommentere utviklinga av måltalla. Det same gjeld kommunens økonomiske situasjon som heilskap, men dette må basera seg på årsmeldinga og må vere ei nøktern vurdering frå kontrollutvalet si side. Det er kommunestyret som har stått for alt låneopptak i ein kommune og kontrollutvalet skal ikkje kritisere slike disposisjonar.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er Tysvær kommune sin avlagde årsrekneskap for 2022 med notar, økonomiske oversyn, rådmannen sin årsberetning, revisjonsmelding og årsoppgjersnotat 2022.

Årsrekneskapen 2022

Rekneskapen for 2022 viser at Tysvær hadde inntekter på 1 318 595 325 kr. Netto driftsresultat blei på 137,5 mill. kr mot regulert budsjett på 76,9 mill.kr. Det utgjør 10,4 % av samla driftsinntekter. Tilsvarende tall i 2021 var 7,5 % og i 2020 var det 6,9 %.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir nytta som et mål på økonomisk handlingsfridom. Teknisk berekningutval (TBU) og KS tilrår at denne storleiken over tid bør liggje på rundt 1,75 prosent for å ha ein sunn økonomi. Vedteken måltall for Tysvær kommune er sett til minimum 4 % av kommunestyret.

Årsaka til det gode resultatet skyldast i stor grad vesentleg høgare skattinnfang og høgare utbytte. Kommunen har også i 2022 hatt fokus på budsjettdisiplin. Det har vore eit meirforbruk på tjenestekområda på heile 38,3 mill. kr. mot budsjett.

Pr 31.12.22 har Tysvær kommune ei lånegjeld på 1,45 milliard kr. Netto lånegjeld utgjør 93,7 % av brutto driftsinntektene ved årsskiftet. Gjeldsgraden er svært høg. Dette er svakt over vedteke måltal. I følgje rådmannen vil dette bli eit utfordringspunkt framover å sikra at dette måltalet blir nådd.

Kommunens disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene er 24,7 %. Her har kommunen god margin til vedteke måltal på 15 %.

Den eigenkapitalfinansierte delen av eigendelane er på 34 %. Dette representerer ei auke frå 2021 på 1 prosentpoeng. Sum frie midlar, avsett på disposisjonsfond er på ca. 270,6 mill. kr. Kommunen har et måltall om at fondsreserver i drift skal være på minimum 15 % av brutto driftsinntekter, per 31.12.22 er fondsreservene på 20,5 % av brutto driftsinntekter.

Investeringsrekneskapen

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2022 er på 154 mill. kr. Det var planlagt å investera for 120 millionar kroner. Avviket mellom budsjett og rekneskap skyldast tidsforskyving av investeringane. Rekneskapen er gjort opp i balanse.

Landet generelt - frå Kommunal Rapport 23.03.23

I gjennomsnitt leverte norske kommuner et netto driftsresultat på 3 prosent av brutto driftsinntekter i fjor. Resultatet er godt over anbefalingene fra Teknisk beregningsutvalg (TBU) på 1,75 prosent, og KS har gitt uttrykk for at de er fornøyde med resultatet.

Et nærmere blikk på de foreløpige regnskapstallene fra SSB viser en kraftig økning av antall kommuner med negativt driftsresultat det siste året.

.....

Departementet mener at samlet sett er den økonomiske situasjonen i kommunene god, og det vises blant annet til at ved utgangen av fjoråret hadde kommunene til sammen nærmere 100 milliarder kroner stående i disposisjonsfond, og at nesten alle kommunene med negative driftsresultater kunne dekke dette ved bruk av sine fond.

Kommunane på Haugalandet hadde i 2022 følgjande netto driftsresultat:

Suldal 27,7 %, Utsira 18,6 %, Tysvær 10,4 %, Bokn 8 %, Vindafjord 6,3 %, Karmøy 4,1 %, Sveio 3,5 %, Etne 2,2 %, Haugesund 2,1 % og Sauda 1,3 %.

Årsberetning/årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding/-rapport som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Årsmeldinga gjer utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i rapporten.

I årsberetninga står det mellom anna følgjande om økonomien:

Økonomistyring i resultatområdene

Regnskapet til resultatområdene (inkludert fellesområdet og ekskludert VA) viser et samlet merforbruk på 20 mill. kroner. Dette tilsvarer et avvik på 3 prosent.

Den økonomiske situasjonen i de aller fleste områdene er i hovedsak positiv, men den økonomiske utviklingen i 2022 har vært preget av større usikkerhet enn normalt. Konsekvensene av krigen i Ukraina, pandemien, uroen i finansmarkedene, økt lønns- og prisvekst, økning i energikostnader, rentehevinger og "fastlegekrisen" har preget kommunens økonomi.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har lagt fram si revisjonsmelding, dagsett 4. april 2023. Revisor har avlagt så kalla rein melding eller standardberetning, dvs. utan atterhald eller presiseringar.

Revisor konkluderer med at:

Vi har revidert Tysvær kommunes årsregnskap som viser et positivt netto driftsresultat på kr 137 484 532 og et merforbruk på kr 0.

Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- *oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og*
- *gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Tysvær kommune per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge*

Årsoppgjersnotat 2022

Revisor har, i tillegg til meldinga, også kome med eit årsoppgjersnotat. I årsoppgjersnotatet konkluderer revisor med at:

Vår vurdering er at vi gjennom vår revisjon har oppnådd betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Gjennomgang av årsmelding og bokføringsrutiner har heller ikke avdekket vesentlige avvik. Våre konklusjoner om årsregnskapet, årsberetningen, budsjettoppfølgingen og registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er positive.

Kontrollutvalget har i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader som gjelder løpende forbedring og effektivisering av normal drift.

Meldinga frå revisor dannar grunnlaget for om den oppfølginga kontrollutvalet eventuelt må foreta i medhald av kommunelova § 24-7. Kontrollutvalet må vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på noko som revisjonen eventuelt tar opp i møtet.

Sekretariatet meiner ut frå det tilsendte ikkje at det er naudsynt å be om nokon tilbakemelding.

Kontrollutvalet sin uttale

Sekretariatet held seg til dei dokumenta som kommunen har vidaresendt, samt revisjonsberetning og årsoppgjersnotat frå revisor.

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen og årsmelding som vedlegg 1.

Kontrollutvalet må vurdere om det er forhold i årsrekneskapen dei vil kommentera særskilt i sin uttale til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orienteringa gjeve i møtet.

Aksdal, 02.05.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Til Tysvær kommunestyre

Uttale til årsrekneskap og årsmelding 2022 – Tysvær kommune

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte 09.05.23, sak 08/23 handsama årsrekneskap og årsmelding for 2022 for Tysvær kommune, samt tilhøyrande revisjonsmelding dagsett 04.04.23.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, rådmannen sin årsmelding 2022, revisjonsmelding og årsoppgjersnotat. I tillegg har revisor og representantar frå administrasjonen supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen og årsrapport i utvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

Tysvær kommune har i 2022 eit positivt netto driftsresultat med 137,5 mill. kr, som utgjer 10,4 % av driftsinntektene. Det er øve resultat i fjor, som var på 7,5 %. Resultatet er godt øve teknisk berekningsutval sin tilrådde resultatmargin på 1,75% og kommunen sitt eige måltall på 4 %.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga for 2022, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen og årsrapporten for 2022 totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2022 og for kommunen si økonomiske stoda pr. 31.12.22.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, som er kome fram i dialog med revisor, som kunne hatt noko å seie for utvalet sin uttale, jf. kommuneloven § 24-5.

Ut over ovannemnde og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet, samt revisor si orientering om revisjonsarbeidet og revisjonsmeldinga, har ikkje kontrollutvalet merknader til årsrekneskapen til Tysvær kommune for 2022.

Kontrollutvalet tilrår at kommunestyret godkjenner Tysvær kommune sin årsrekneskap og årsmelding for 2022.

Aksdal, 9. mai 2023

Ola S. Apeland
Utvalsleiar

Kopi: Formannskapet

Revisor: Dato:
Therese S. Bjørkeland 04.04.2023

Til Kommunestyret i Tysvær

Kopi:

Kommunedirektør
Kontrollutvalget

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Tysvær kommunes årsregnskap som viser et positivt netto driftsresultat på kr 137 484 532 og et merforbruk på kr 0.

Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Tysvær kommune per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i "Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet". Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å

rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til regnskapsenhetene som inngår i konsolidert årsregnskap for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte årsregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre revisjonen av det konsoliderte årsregnskapet. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Tysvær kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Stavanger, 04.04.2023

Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert av:

Rune Haukaas

Revisjonsdirektør/

statsautorisert revisor/jurist

Tysvær kommune

Årsoppgjørsnotat 2022

4. april 2023

Til:

Kommunestyret i Tysvær kommune

*Kopi:*Rådmann i Tysvær kommune
Kontrollutvalget

1 INNLEDNING

Kommunelovens regler om egenkontroll framgår av lovens syvende del. Revisors oppgaver følger av kapittel 23 og 24 og kan oppsummeres slik:

- Gjennomføre regnskapsrevisjon
 - ✓ Vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
 - ✓ Vurdere om opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet
 - ✓ Se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
 - ✓ Se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte
 - ✓ Bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Eventuelle konstaterte misligheter skal straks meddeles kontrollutvalget
 - ✓ Se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak
- Utføre forvaltningsrevisjon og selskapskontroller etter bestilling fra kontrollutvalget.

Resultatene av regnskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsberetning datert 04.04.2023.

Dette årsoppgjørsnotatet gir en oppsummering av årets revisjon og knytter en del kommentarer til det framlagte årsregnskapet og årsmeldingen.

2 KOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet for 2022 er gjort opp med et positivt netto driftsresultat på 137,5 mill. kr, og utgjør 10,4 % av brutto driftsinntekter. I 2020 var tilsvarende tall ca. 91,8 mill. kr og utgjorde 7,5 % av brutto driftsinntekter. Vedtatt måltall for netto driftsresultat er på minimum 4 % av brutto driftsinntekter, anbefaling fra teknisk beregningsutvalg er 1,75%.

Budsjettet netto driftsresultat var positivt med 76,9 mill. kr. Resultatet er ca. 60,6 mill. kr bedre enn budsjettet. Årsakene til det gode resultatet, målt mot budsjett, skyldes blant annet høyere skatteinngang og høyere utbytte. Kommunen har også i 2022 hatt fokus på budsjettdisiplin, men vi ser at det er et samlet merforbruk på tjenesteområdene på hele kr 38,3 mill mot budsjett.

Det er viktig å peke på at de siste årene har vært utenfor «normalen», og at det for Tysvær fremdeles vil være viktig å peke på effektivisering og omstilling. Dette vil være viktig for å kunne håndtere framtidens demografiske endringer, og ikke minst forskjøvnede kostnader som kan komme som følge av pandemien. Det er også kjent at det er knyttet usikkerhet til rammebetingelsene rundt eiendomsskatt i framtiden. Dette vil ha stor betydning for Tysvær. Nye regler, både i forhold til kompensasjonsordning og til dagens inntektssystem, men også utfall av tvist- og rettsaker kan også gi store økonomiske konsekvenser for kommunen. Vi ser at kommunen har fokus på omstilling, blant annet via vedtatt handlingsplan TK-2030.

Årets premieavvik er positivt med ca 23 mill. kr. og amortisering av tidligere års avvik er negativt med 15 mill. kr. Sum premieavvik/amortisering av premieavvik er positivt med 8 mill. kr. Per 31.12.2022 har kommunen et akkumulert premieavvik inkl. ag. i balansen på ca. 99,6 mill. kr.

Netto lånegjeld¹ utgjør 93,7 % av brutto driftsinntekter. Kommunens gjeldsgrad er svært høy, og det er derfor viktig å være oppmerksomme på høyere renteutgifter som følger av varslet renteøkning. Gjeldsgrad er også lavere enn normalår gitt større tilskudd grunnet pandemien. Vi minner her og om fare for reduserte inntekter fremover blant annet relatert til eiendomsskatt.

Kommunens egenkapital er per 31.12.2022 på kr 1 522 mill. kr. Det betyr at den egenkapitalfinansierte delen av eiendelene er på 34 %. Dette representerer en økning fra 2021 på 1 prosentpoeng. Sum frie midler, avsatt på disposisjonsfond er på ca 270,6 mill. kr. Kommunen har et måltall om at fondsreserver i drift skal være på minimum 15 % av brutto driftsinntekter, per 31.12.22 er fondsreservene på 20,5 % av brutto driftsinntekter.

Det vises ellers til årsrapporten som etter vår vurdering gir en grundig og god analyse av den økonomiske situasjonen og en dekkende omtale av tjenestetilbudet.

3 RESULTAT AV ÅRETS REVISJON

3.1 INTERN KONTROLL

Med intern kontroll menes i denne sammenhengen alle aktiviteter som er iverksatt for å sikre at de fastsatte målene blir nådd. En sentral forutsetning for at den interne kontrollen skal være tilfredsstillende, er at den er godt forankret på ledernivå.

Vi har gjennomgått de sentrale regnskapsrutinene, der de interne kontrollene blir testet og det blir utført detaljkontroller av enkelttransaksjoner. Dette vil vi gjøre årlig fremover. Nedenfor er det en oppsummering av våre funn i 2022:

Lønnsrutinen:

Lønnsrutinen som omfatter behandling av både fast og variabel lønn, samt reiseregninger, fungerer etter vårt skjønn tilfredsstillende, og det er avdekket få feil.

¹ Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser, fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler.

Kommunen har iløpet av 2022 iverksatt fastlønnskontroll via modulen «lønnsperioder» i Visma. Dette er en modul i Visma, hvor en gjør lønnsrapporter tilgjengelig for lederne i forkant av lønnskjøring, slik at de kan kontrollere rapport. Ansatte på lønnsavdeling kan se hvem som har vært inne og kontrollert lønnsjournal den enkelte mnd. Dette medfører at ledere med budsjettansvar enklere kan følge opp om lønnsopplysninger er korrekt.

Ved nyansettelser skal det innhentes politiattest og taushetserklæringer. Kommunen har rutiner på at man skal dokumentere mottatt politiattest i Acos. Ved vår test av kontroll, ble det avdekket avvik i 43 % av utplukk. Det bør arbeides med oppfølging av disse rutinene.

Det ble ikke avdekket avvik ved kontroll av dokumentasjon av taushetserklæring.

Innkjøpsrutinen

Innkjøpsrutinen er kontrollert i forbindelse med bekreftelse av de terminvise momskompensasjonskravene. Vi ser en stadig forbedring på området, og opplever at kommunen har fokus på korrekt avgiftsbehandling.

Kommunen er i 2022 klaget inn til KOFA (Klageorganet for offentlige anskaffelser) i en sak, som gjelder tjenesteanskaffelse. Saken er ferdigbehandlet og konklusjon er at kommunen ikke har brutt lov om offentlig anskaffelse i aktuell sak.

Ved kontroll av etterlevelse «lov om offentlig anskaffelse» i 2022, ble det avdekket avvik i 1 av 9 utplukk. Dette er forbedring fra 2021, hvor det ble utført forenklet etterlevelseskontroll og man endte opp med negativ beretning. Vi ser et fortsatt godt fokus på etterlevelse av anskaffelsesregelverket både på kjøp mellom kr 100.000 og kr 1.300.000 og over kr 1.300.000

Våre kontroller av utgifter til bevertning, representasjon og gaver avdekket at en betydelig andel av dokumentasjon var mangelfull i 2021. Det ble avdekket avvik på 91,7% av utplukket som gjelder gaver og 89,4 % avvik på utplukket som gjelder bevertning og representasjon. Det vises i den forbindelse til bokføringsforskriften § 5-10 som krever at dokumentasjonen av bevertningsutgifter skal angi formålet og hvem bevertningen omfatter. Tilsvarende dokumentasjonskrav vil gjelde gaver. Det ble i år gjennomført forenklet etterlevelseskontroll på området. I årets kontroll ble det avdekket 46 % avvik på bevertning og representasjon, 25 % avvik på gaver og 90 % avvik på reiseutgifter utenfor lønnssystemet (§5-9). Konklusjon på revisjonsberetning forenklet etterlevelseskontroll er negativ.

Salgsrutinene

Salgsrutinene er gjennomgått og vurdert i løpet av året. Dette er rutiner knyttet til brukerbetalinger, kommunale avgifter og andre tekniske gebyr, samt husleie.

Det er avdekket manglende henvisning til lovhjemmel i vedtak på tjenesten matombringning til mottakere ihht helse og omsorgstjenesteloven. En følge av å ikke fatte vedtak med henvisning til korrekt hjemmel, vil være at kommunen er avskåret fra å kunne kreve momskompensasjon for denne tjenesten. Kommunen må her fatte vedtak for alle mottakere, eller utarbeide en beregning på andel innkjøp som gjelder matombringning, for så å komme fram til en forholdsmessig fordeling av avgift. Forhold ble påpekt i 2021, mener er ikke korrigert for i 2022. Dette skyldes ifølge kommunen mangel på personell på tildelingsskontoret.

Ved gjennomgang av kommunale avgifter kommer det fram at avregning inntekter som måles via vannmåler inntektsføres i påfølgende år. For 2022 er det før kr 4 811 026 som gjelder 2021, og kr 4 671 455 er ført på 2023, men gjelder 2022. Nettoeffekt er kr 140 000 for mye inntektsført 2022.

Rutiner på salgsområdet ansees ellers, i all hovedsak tilfredsstillende.

Barnevern/sosialhjelp

Utgifter til sosialhjelp er gjennomgått uten at vi har avdekket vesentlige feil eller mangler.

Det er heller ikke avdekket vesentlige avvik ved gjennomgang av barnevern. Det er imidlertid avdekket manglende dokumentasjon på mottak politiattest i to kontrollerte utplukk. Vi anbefaler å skjerpe inn rutiner på området.

Rutiner på *likvid- og finansområdene* synes i all hovedsak å være tilfredsstillende ivaretatt, sistnevnte anses å være i samsvar med finansreglementet. På likvidområdet ser manglende avstemming gjennom året på diverse bankkontoer. Per 31.12.2022 er kontoene i all hovedsak avstemt. Vi anbefaler at kommunen avstemmer alle kontoer månedlig. Det er og viktig å sikre tilstrekkelig arbeidsdeling.

3.2 DRIFT OG INVESTERING

Driftsregnskapet ble gjort opp i balanse i tråd med bestemmelsene i budsjett og regnskapsforskriften kap. 4. Ved mindreforbruk skal kommunen stryke bruk av disposisjonsfond, er det etter strykninger, fremdeles mindreforbruk, skal dette avsettes til disposisjonsfond. Strykningsbestemmelsene er etterlevd i 2022.

Det var innberettet ca 25 mill kr mer enn betalt pensjon i 2022. Betalt pensjon er grunnlaget for arbeidsgiveravgift, og har direkte resultateffekt. Årsak til at man har innberettet for mye betalt pensjon og derav utgiftsført for mye arbeidsgiveravgift, er at «bruk av premiefond» er innberettet som betalt pensjon. Kommunen har korrigert forhold, som medførte en reduksjon i utgiftsført og betalt arbeidsgiveravgift på ca kr 3,5 mill.

Investeringer i varige driftsmidler lå i 2022 på ca. 150 mill. kr mot et budsjett på 305 mill kr. Årsak til at det er stor differanse mellom bokførte investeringsutgifter og budsjett, er at flere av prosjektene går over flere år. Når prosjekt går over flere år, og man har kunnskap om at det vil bli store budsjettavvik, bør man vedta budsjettjustering for å sikre at kommunelovens krav om realisme er ivaretatt jf KL § 14-5 (2) og (3).

Investeringsregnskapet er korrekt gjort opp med et udekket beløp på kr 0.

Vår gjennomgang av investeringsregnskapet avdekket 5,9 mill kr som gjelder tilskudd til investering i fiberutbygging. Dette er tilskudd til utbygging av andres eiendom, og kommunen kan dermed ikke ta utgift via investeringsregnskapet. Det viser seg at dette er en feil som går flere år tilbake, kommunen har dermed aktivert ca kr 26 mill for mye i balansen, som i år er nedskrevet til kr 0.

Når det gjelder investeringsregnskapet ellers er det særlig grensdragningen mellom hva som er vedlikehold (som skal føres i driftsregnskapet), og hva som er oppgradering (som skal i investeringsregnskapet), som kan være vanskelig. Det kritiske punktet i denne sammenheng er at

det bare er investeringsutgifter som kan finansieres med lån. Alle andre utgifter må dekkes av driftsinntektene.

Ved kontroll av salg av driftsmidler, vurderes bilag å være noe mangelfulle. En bør legge ved salgsdokumentasjon i alle slike tilfeller.

Vi anbefaler kommunen å avstemme renteinntekter og renteutgifter mot underliggende dokumentasjon. Ved vår gjennomgang ble det avdekket at det var inntektsført kr 3,4 mill for lite i renteinntekter og kr 3,4 mill for mye renteutgifter (feil periodisering). Forhold er korrigert. Om kommunen hadde avstemt finansinntekter og finansutgifter fullt ut selv i årsoppgjørperiode, ville avvik trolig blitt avdekket i intern kontroll.

3.3 BALANSEN

Alle vesentlige balanseposter er verifisert per 31.12.2022. Vi har i varierende grad basert oss på dokumentasjon utarbeidet av regnskapsavdelingen. Det vises i den sammenheng til bokføringsloven § 11 som krever at alle balanseposter skal være dokumentert, med mindre de er ubetydelige. Vi minner om at ved avstemming av vesentlig balanseposter, skal underliggende dokumentasjon avstemmes mot utgående balanse, eventuelle differanser skal forklares.

Ved gjennomgang måtte vi etterspørre underliggende dokumentasjon og utføre avstemming selv i flere tilfeller. Det oppfordres også i år til å forbedre avstemmingsrutiner.

Kundefordringer beløper seg til ca 130 mill kr, som består av både kundefordringer og andre kortsiktige fordringer. Det er tapsført ca. 0,85 mill kr i kundefordringer i 2022, men det er ikke avsatt for framtidige tap. Vår gjennomgang viser at det er rutiner for oppfølging, gjennomgang av utestående krav, innfordringstiltak og vurdering av utgiftsføring av tap. Vi oppfordrer kommunen til å vurdere eventuell tapsavsetning, for å periodisere utgifter korrekt.

Det er vedtatt full selvkostdekning på vann, avløp, feiing og private avløpsanlegg. Selvkostfond på VAR-området utgjør ved årets utgang ca. 0,6 mill. kr (private anløpsanlegg). Samlet fremførbart underskudd er på kr 15,4 mill.kr for de tre hovedområdene (vann, avløp og feiing). Negative fond selvkost er korrigert i 2022.

Selvkostfond skal gå tilnærmet i balanse over 3-5 års periode. Kommunen bør dermed tilpasse gebyr ihht kostnader, slik at det oppnås balanse.

Ved avstemming av kretsløp kapitalkonto (AM-LG+UL), er det avdekket et avvik ca. kr 1 mill. Denne feil stammer fra tidligere år. Forholdet korrigeres 2023.

3.4 FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLLER

Kontrollutvalget foretar bestillinger av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i samsvar med plan for forvaltningsrevisjon.

3.4.1 LEVERT 2022

Effektivisering, forbedring og tjenestetilpasning

Formålet med prosjektet var å se på muligheter for effektivisering og forbedring i kommunen.

Hovedinntrykk

Tysvær kommune har mange brukere med stort bistandsbehov, og andelen har økt de siste årene. Kommunen bruker mye penger på dyre helse- og omsorgstjenester og lite på forebyggende tiltak. Forventningene til tjenestene er høye.

Gjennomgangen tyder på at vi ikke fullt ut kan stole på tallene som viser kommunens utgifter og tjenesteproduksjon, dvs. grunnlaget for å kunne fastslå hva som er de viktigste kostnadsdriverne. Feilføringene i regnskapet ble synlige i forbindelse med omorganiseringen, og det viste seg at det var opprettet flere stillinger enn det var hjemler for. Kommunen selv har avdekket at det også ble igangsatt tjenester uten vedtak, og at endringer i tjenester ikke er justert i vedtak.

Selv om presisjonen i tallene er usikre grunnet feilføringer, gir de etter alt å dømme likevel et brukbart bilde av at kommunen har høye utgifter knyttet til både institusjon, tjenester i hjemmet, aktivisering og institusjonslokaler. Årseverkinnsats per bruker av omsorgstjenestene er også høyere per bruker sammenlignet med andre kommuner.

Tysvær har hatt enkelte informasjonstiltak rettet mot innbyggerne de siste årene, noe som er positivt. Men kommunen gjennomfører ikke forebyggende hjemmebesøk, slik man gjør i en del andre kommuner.

Per i dag finnes det ikke noe botilbud med bemanning for de over åtti år. På landsbasis bor 3,6 prosent av de over åtti i en heldøgnsbemannet bolig. I Tysvær er tallet null.

Flere faktorer har de siste årene skapt press på hjemmetjenesten, som ofte må leie inn ekstrapersonell for å kunne gi forsvarlig helsehjelp. Funn tyder også på at det forebyggende arbeidet rettet mot demente og deres pårørende ikke er godt nok. Flere av de intervjuede tar også til orde for et innsatsteam, og det påpekes bruk av nøkkelaktører i overgang fra sykehjem til hjem. Funn tyder også på at det mangler gode pasientforløp for brukerne etter at fysio- og ergo har avsluttet sin sak, særlig når brukerne ikke får noen videre oppfølging fra kommunen.

Gjennomgangen tyder på at samhandlingen internt i Helse og mestring i all hovedsak fungerer godt. Den interne samhandlingen i komplekse og krevende saker (som øker i antall) utfordres derimot av en mer presset ressursituasjon. Både innsparingskravene og de iverksatte tiltakene innen helse og mestring er fornuftige og nødvendige, men summen av tiltak og omstendigheter, kan gjøre at det blir krevende å lykkes på kort sikt.

Anbefalingene

Kommunen anbefales å:

- gi arbeidet med hverdagsrehabilitering en høy prioritet i tiden fremover.
- iverksette tiltak for å justere brukere og pårørendes forventninger til hjemmetjenestene, i tråd med endringer i arbeidsmåter og tjenesteinnhold
- etablere et innsatsteam
- etablere et hukommelses- eller demensteam
- sikre gode overganger etter endt behandling fra fysio- og ergoterapitjenesten.
- finne løsninger som kan bidra til at man finner en god balanse mellom budsjettdisiplin og nødvendig samhandling i krevende saker

- la ressurs- og tjenestekontoret overta tildelingen av hverdagsrehabilitering og fysio- og ergoterapitjenester
- vurdere om det er aktuelt å gjennomføre regelmessige forebyggende hjemmebesøk

3.4.2 BESTILT I 2022

- **Barnevernsreformen/oppvekstreformen knyttet til forebygging og tidlig innsats**, bestilt og påbegynt i 2022. Levering 2023.
- **Beredskap, hendinger og katastrofer**, mandat bestilt i 2022, behandles av KU i 2023.

3.5 ATTESTASJONER

Vi har i 2022 utført en rekke attestasjonsoppgaver for Tysvær kommune, herunder: terminvise bekreftelser av krav om merverdigavgiftskompensasjon, psykisk helse, telling av antall personer med psykisk utviklingshemming, spillemidler og prosjektrengskaper til Statsforvalteren.

Attestasjon på ressurskrevende tjenester er ferdigstilt. Refusjonskrav endte opp på kr 39,4 mill kr, dette medfører et estimatavvik mot bokført beløp på kr 3,6 mill. Utgiftsføres i 2023.

Ved gjennomgang av krav ble det avdekket manglende gyldig vedtak på to av de ressurskrevende brukerne. Vi vil påpeke viktigheten av at kommunen opprettholder fokus på å ajourholde vedtak, slik at de er gyldige på enhver tid, ellers går en glipp av betydelig beløp i refusjon.

4 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

I henhold til kommuneloven § 24-9 skal revisor se etter om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Formålet med forenklet etterlevelseskontroll etter kommuneloven, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Vi har i 2022 utført forenklet etterlevelseskontroll på etterlevelse av bokføringsforskriftens krav § 5-9 og § 5-10. Samlet sett ble det avdekket avvik i 55 %. Dette medfører negativ konklusjon på kontroll.

5 OPPFØLGING AV BUDSJETTAVVIK

I henhold til KL § 24-5, tredje ledd skal revisor se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

På stikkprøvebasis har vi kontrollert om avvik fra kommunens premisser for bruk av bevilgningene er kommentert i årsmeldingen. Kontrollen avdekket ingen vesentlige avvik.

Vesentlige avvik i forhold til budsjett er ellers kommentert i årsmeldingen.

6 OPPFØLGINGSPUNKTER ADMINISTRASJONEN

Vi har løpende god kontakt med administrasjonen og i skrivende stund er det ikke uavklarte oppfølgingspunkter.

7 MISLIGHETER OG VARSLINGSSAKER

Revisor plikter i henhold til kommunelovens § 24-7 e å rapportere enhver mislighet til kontrollutvalget. Vi har i år ikke avdekket eller fått melding om at det er begått misligheter.

8 BETINGEDE FORPLIKTELSER OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Rådmann, økonomisjef og driftssjef har gjennom sine underskrifter på fullstendighetserklæring bekreftet at vi har fått tilgang til alle opplysninger som er relevante for årsregnskapet.

Vi er ikke kjent med at det foreligger betingede forpliktelser eller hendelser etter balansedagen som får betydning for det avlagte årsregnskapet.

9 KONKLUSJON

Vår vurdering er at vi gjennom vår revisjon har oppnådd betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Gjennomgang av årsmelding og bokføringsrutiner har heller ikke avdekket vesentlige avvik.

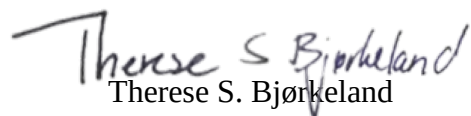
Våre konklusjoner om årsregnskapet, årsberetningen, budsjettoppfølgingen og registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er positive.

Kontrollutvalget har i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader som gjelder løpende forbedring og effektivisering av normal drift.

Med vennlig hilsen
Rogaland Revisjon IKS

Rune Haukaas
Revisjonsdirektør/
Statsautorisert revisor/jurist

Therese S. Bjørkeland
Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	09.05.23	9/23

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Sjur Hatlen	212	

FORENKLA ETTERLEVINGSKONTROLL AV ØKONOMI-FORVALTNINGA FOR 2022 - REVISOR SI ATTESTASJONSUTTALE

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval tar vedlagte attestasjonsuttale, dagsett 01.04.23 frå Rogland Revisjon IKS om økonomiforvaltninga for 2022 og revisor si gjennomgang til orientering.

Tysvær kontrollutval ber rådmannen gje ei tilbakemelding til utvalet om oppfølging av revisor sine merknader til manglande etterleving av anskaffinglova innan 01.09.23.

Vedlegg: Revisor si attestasjonsuttale for Tysvær kommune, dagsett 01.04.23

Bakgrunn

I følge kommunelova § 23-2 skal kontrollutvalet mellom anna sjå etter at «... *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*». Vidare står det i kommuneloven § 24-9 om kontroll med økonomiforvaltninga følgjande:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen. Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen».

Revisor er difor pålagt å gje ein skriftleg uttale til kontrollutvalet. Dette blir omtala som ei ny oppgåve for revisor, kalla i § 24-9 «forenklet etterlevelsesk kontroll».

Intensjonen er at revisor innanfor ei avgrensa ressursramme kan bidra til å førebygge svakheiter og sikre at kommunen følgjer reglar og vedtak på økonomiområdet. Dette vil byggje opp under god økonomiforvaltning, openheit og tillit til forvaltningspraksis og kan også gje kontrollutvalet eit betre grunnlag til å tinge forvaltningsrevisjon og andre undersøkingar.

Det er sagt at revisor skal ha ei brei tilnærming, men likevel at kontrollen skal gjerast innanfor ei avgrensa ressursramme. Dette krevjar ei god risiko- og vesentlegvurdering hos revisor.

Uttale for 2022

Rogaland Revisjon IKS har gjeve si uttale, dagsett 01.04.23, for Tysvær kommune om perioden 01.01. - 31.12.22. Attestasjonsuttalen er vedlagt saksframlegget.

Revisor har undersøkt følgjande:

Kontroll av etterlevelse av bokføringsloven og bokføringsforskriften, hvor vi kontrollerer om:

- *Kommunen angir mottaker og anledning ved kjøp av gaver*
- *Kommunen angir deltakere og anledning ved bevertning og representasjon*
- *Kommunen angir formål og hvem utgiften gjelder ved kostnader til reise- og oppholdsutgifter*

Revisor konkluderer med:

Gaver, bevertning og representasjon:

Det er kontrollert 30 bilag

- *13 bilag manglet opplysning om mottakere eller formål.*

Det er et avvik på 43,3 % av bilagene

Reiser utenfor lønnssystemet:

Det er kontrollert 10 bilag

- *9 bilag mangler opplysning om formål/arrangement.*

Det er et avvik på 90 % av bilagene

Negativ konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på at Tysvær kommune ikke etterlever bestemmelsene som gjelder bokføringsforskriftens krav § 5-9 og § 5-10.

Revisor vil i tillegg gje ei munnleg orientering til utvalet.

Sekretariatet sine vurderingar

På bakgrunn av det som er kjem fram, vil sekretariatet tilrå at utvalet tar kontrollen til Rogaland Revisjon IKS til orientering og at utvalet ber rådmannen gje ei tilbakemelding om revisor sine merknader og kva som vil bli gjort for å rette dette opp.

Sekretariatet vil tilrå at det vert sett ein frist for skriftleg tilbakemelding innan 1. september 2023. Tilbakemeldinga vil bli handsama av utvalet i septembermøtet.

Etter § 24-7 siste ledd i kommunelova skal revisor årleg gje ein skriftleg oppsummering til kontrollutvalet om skriftlege påpeikingar som er tatt opp, men som ikkje er retta opp eller som ikkje er tilstrekkeleg følgt opp. I tilbakemeldinga frå administrasjonen vil dei då kunne vise til kva som er blitt gjort i etterkant av kontrollen.

Aksdal, 02.05.23

Sjur Hatlen

Rådgjevar/utvalssekretær

Til kontrollutvalget i Tysvær kommune

Kopi:
Rådmann

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Tysvær kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende område:

Kontroll av etterlevelse av bokføringsloven og bokføringsforskriften, hvor vi kontrollerer om:

- Kommunen angir mottaker og anledning ved kjøp av gaver
- Kommunen angir deltakere og anledning ved bevertning og representasjon
- Kommunen angir formål og hvem utgiften gjelder ved kostnader til reise- og oppholdsutgifter

Vi har kontrollert et utvalg for perioden 1. januar 2022 til 31. desember 2022.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Rogaland Revisjon IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK

301 Forenklet etterlevelseskonsroll med økonomiforvaltningen¹. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskonsroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for negativ konklusjon:

Våre kontrollhandlinger avdekket at kommunen har et forbedringspotensial. Det er i hovedsak mangel på formål på reiser, hvem som er mottaker og anledning for bevertning og representasjon. Det fremkommer i de fleste tilfellene hvem som har vært på reise. Kommunen har gode rutiner for dokumentasjon av anledning og mottaker for gaver til ansatte. Resultat av våre kontroller:

Gaver, bevertning og representasjon

Det er kontrollert 30 bilag

- 13 bilag manglet opplysning om mottakere eller formål.

Det er et avvik på 43,3 % av bilagene

Reiser utenfor lønssystemet

Det er kontrollert 10 bilag

- 9 bilag mangler opplysning om formål/arrangement.

Det er et avvik på 90 % av bilagene

Negativ konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på at Tysvær kommune ikke etterlever bestemmelsene som gjelder bokføringsforskriftens krav § 5-9 og § 5-10.

Begrensninger i bruk

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Tysvær kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Stavanger, 01.04.2023
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert
Rune Haukaas
Revisjonsdirektør

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	09.05.23	10/23

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Sjur Hatlen	217	

ORIENTERING FRÅ RÅDMANN OM «TK-2030»

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval tar rådmannen si gjennomgang om «TK-2030» til orientering

Bakgrunn

Utvalet vedtok i møtet 08.11.22, sak 26/22 følgjande:

Tysvær kontrollutval vedtek følgjande plan for orientering frå administrasjonen og/eller kommunale selskap:

1. møte 2023 *Aksdal Næringspark AS (førevals utsatt)*
2. møte 2023 **Omstillingsprogrammet TK-2030**
3. møte 2023 *Velferdsteknologi*

Tidsramma vert sett til 30-40 min. inklusiv spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringane er tenkt å gjere utvalet betre kjend med drifta av kommunen eller kommunale selskap og dei utfordringar administrasjonen eller dagleg leiar står overfor.

Planen blei oversendt rådmannen og leiarane av selskapa hausten 2022. Det framgjekk i brevet at tidspunkta kunne endrast/byttast for dei inviterte.

Det er avtalt med rådmann at han deltar i maimøtet for å orientere om «TK-2030».

TK-2030 Tysvær kommune står overfor store utfordringer de kommende årene

I kommunestyret 15. juni 2021 ble det gjort følgjande vedtak i sak 041/21:

1. *Kommunestyret legger til grunn premissene for TK-2030 i videre økonomisk planlegging.*
2. *Konkrete forslag til tiltak legges fram som del av økonomiplan 2022 – 2025. Økonomiplanen skal også inneholde økonomivurderinger for årene 2026 -2030.*

3. Rapportering på framdrift og iverksettelse av tiltak skjer løpende i alle tertialrapporter og årsmeldinger.
4. Legge til rette for god politisk samskaping med mål om stor grad av fellesvedtak

Frå [TK-2030 - Tysvær kommune \(tysver.kommune.no\)](https://www.tysver.kommune.no) ligg følgjande opplysningar:

TK-2030, en omstillingsplattform for Tysvær kommune frem mot 2030 vedtatt. Saken peker på konkrete utfordringer kommunen står overfor. Det ligger an til at det økonomiske handlingsrommet til kommunen frem mot 2030 blir vesentlig mindre enn i dag. Tysvær kommunen skal også i fremtiden levere og videreutvikle gode tjenester til innbyggerne og bidra til bærekraftig samfunnsutvikling – men innenfor strammere økonomiske rammer.

Dette er utgangspunktet for omstillingsarbeidet med TK-2030.

Denne siden er laget for at du som er innbygger eller ansatt i kommunen skal få informasjon og innsikt i omstillingsarbeidet med TK-2030.

Det er fastsett tidsramme med 30-40 minutt inklusive spørsmål. Dersom nokon av utvalsmedlemmene har innspel eller spesielle ønskjer om emne og spørsmål, bør dei varsle sekretariatet om det i forkant av møtet.

Aksdal, 02.05.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	09.05.23	11/23
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Sjur Hatlen	216	

RETNINGSLINJER FOR HENVENDELSER TIL KONTROLL-UTVALGET

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval vedtar vedlagte «Retningslinjer for håndtering av henvendelser til Tysvær kontrollutvalg».

Vedlegg: Retningslinjer for håndtering av henvendelser til Tysvær kontrollutvalg

Bakgrunn for saken

Forum for kontrollutvalg (FKT) har laget en veileder for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget. Utvalet behandlet saken i møtet 08.11.22 sak 27/22 og gjorde følgende vedtak:

Kontrollutvalet viser til drøfting av den framlagde saka frå sekretariatet og tar denne til foreløpig orientering. Utvalet finn at det kan vera grunnlag for å endre rutinane i tråd med dei anbefalte retningslinene, og vil vurdere dette ved eit seinare høve.

Sekretariatet har tilpasset vedlagte retningslinjer for Tysvær kontrollutvalg i tråd med Rogaland Fylkeskommune og andre kommuner som har vedtatt likelydende retningslinjer.

Saksorientering

Sekretariatet har laget et forslag til retningslinjer for håndtering av henvendelser med utgangspunkt i veilederen fra FKT.

Oppsummert inneholder veilederen fra FKT 8 anbefalinger:

1. Alle skriftlige henvendelser til kontrollutvalget skal journalføres.
2. Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne behandles av kontrollutvalget.
3. Den som henvender seg til kontrollutvalget må i tråd med god forvaltningsskikk få en skriftlig tilbakemelding på at henvendelsen er mottatt.
4. Kontrollutvalget bør utarbeide egne retningslinjer for håndtering av henvendelser. Disse bør inneholde en fremgangsmåte for saksbehandling av henvendelser.

5. *Kontrollutvalget bør bruke «trafikklysmodellen» når kontrollutvalget skal vurdere om innholdet i en henvendelse skal følges opp.*
6. *Kontrollutvalget bør unngå å gå videre med henvendelser som uttrykker generell misnøye med et politisk fattet vedtak, dreier seg om en enkeltsak, er under behandling i et annet organ eller har en annen naturlig behandlingsvei.*
7. *Kontrollutvalget bør i sitt budsjettframlegg ta høyde for uforutsette kontrollhandlinger.*
8. *Kontrollutvalget bør drøfte hvordan utvalget vil synliggjøre sin rolle og mandat, og hvorfor utvalget ønsker å motta henvendelser.*

Sekretariatets vurderinger

Kontrollutvalget er kommunens kontrollorgan. Henvendelser til kontrollutvalget er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid med å føre kontroll med den kommunale forvaltningen. Henvendelser kan være generelle innspill til tema og områder for revisjon eller andre kontrollhandlinger. Slike henvendelser bør sees i sammenheng med kontrollutvalgets planarbeid.

Henvendelser kan også være tips om mer konkrete og mulige kritikkverdige forhold. Retningslinjene gir veiledning til hvordan denne type henvendelser kan håndteres. Henvendelser kan for eksempel komme fra innbyggere, folkevalgte, næringsaktører, ansatte, media, organisasjoner og revisor.

Retningslinjene legges frem for utvalget til diskusjon og godkjenning.

Aksdal, 02.05.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Retningslinjer for håndtering av henvendelser til Tysvær kontrollutvalg

1. Henvendelser til kontrollutvalgsmedlemmer

Henvendelser til kontrollutvalgsleder eller -medlem skal sendes til sekretariatet for journalføring og saksbehandling.

2. Muntlige henvendelser

Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne bli journalført og saksbehandlet av sekretariatet.

3. Sekretariatets saksbehandling før kontrollutvalgets møte

Sekretariatet journalfører og arkiverer henvendelsen i tråd med rutiner for journalføring og arkivering. Sekretariatet gjør en vurdering av innholdet i henvendelsen i forhold til kontrollutvalget sitt mandat, «trafikklysmodellen» (se vedlegg) og vanlige krav til saksbehandling. Hvis henvendelsen åpenbart er utenfor kontrollutvalgets mandat, svarer sekretariatet avsender i tråd med pkt. 4 og legger henvendelsen og svaret fram for kontrollutvalget til orientering.

Alle andre henvendelser drøftes først med kontrollutvalgets leder. Om nødvendig kan sekretariatet gjøre enkle avklaringer, for eksempel om henvendelsen er til behandling hos annen instans. Kontrollutvalgets leder avgjør om henvendelsen skal settes opp som sak på sakslisten.

For henvendelser som skal på sakslisten, gjør sekretariatet en vurdering av innholdet i henvendelsen og kommer med et forslag til kontrollutvalget om hvordan den kan håndteres, i tråd med vanlig saksforberedelse.

4. Tilbakemelding til avsender

Alle som henvender seg til kontrollutvalget skal få tilbakemelding fra sekretariatet om at henvendelsen er mottatt og blir vurdert. Om nødvendig gis det veiledning om hva som er rett instans for henvendelsen.

5. Partsrettigheter

Avsender har ingen partsrettighet i en eventuell sak som behandles i kontrollutvalget. Avsender har heller ingen klagerett på kontrollutvalgets eventuelle vedtak om ikke å gå videre med saken.

6. Kontrollutvalgets vurdering og prioritering

På grunnlag av saksutredningen fra sekretariatet vurderer kontrollutvalget i møte, om og eventuelt hvordan henvendelsen skal følges opp. Kontrollutvalget kan bruke «trafikklysmodellen» som hjelp i sin vurdering av om henvendelsen egner seg for oppfølging av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget må i tillegg vurdere om utvalget har ressurser til å følge opp den aktuelle problemstillingen.

7. Kontrollutvalget sine handlingsalternativ

Kontrollutvalget sine handlingsalternativ kan være:

- a) Kontrollutvalget vurderer at dette ikke er en sak som kontrollutvalget vil følge opp og tar henvendelsen til orientering. Saken avsluttes.
- b) Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen ved å be om mer informasjon. Utvalget kan for eksempel be rådmannen om å gi informasjon i neste møte. Utvalget kan også be sekretariatet om å innhente mer informasjon.
- c) Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen med en kontrollhandling.

8. Dersom henvendelsen skal følges opp med en kontrollhandling

Dersom kontrollutvalget mener at henvendelsen dreier seg om et saksfelt som utvalget bør se nærmere på, må kontrollutvalget vurdere følgende:

- Tilsier en risiko- og vesentligvurdering at utvalget skal bruke ressurser på saken, nå eller senere?
- Hvilken kontrollaktivitet er det mest hensiktsmessig å iverksette dersom det skal gjennomføres en kontroll?
- Skal den aktuelle henvendelsen brukes direkte i selve kontrollen eller skal den brukes indirekte til å indikere risikoen på et område?

Dersom forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll er aktuelle kontrollaktiviteter, kan saksfeltet settes på planen for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll når det skal lages ny plan eller planen skal rulleres. Eventuelt kan saksfeltet bli inkludert i formål og/eller problemstillinger i en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll som skal bestilles. Dersom utvalget vedtar å bestille en forvaltningsrevisjon eller annen undersøkelse, følges vanlige prosedyrer for dette, jf. pkt. 9.

9. Videre behandling

Den videre saksbehandlingen følger de vanlige rutinene i tråd med bestiller/utfører- modellen, tilsvarende som for en forvaltningsrevisjon eller den kontrollformen som er valgt av kontrollutvalget.

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»				
Kryss på røde felt kan peke i retning av å ikke følge opp henvendelsen, mens kryss på grønne felt kan tale for å følge opp henvendelsen.	Ja	Delvis	Nei	Ukjent
Vedrører henvendelsen misnøye med et politiskfattet vedtak?				
Dreier henvendelsen seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?				
Viser henvendelsen til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?				
Viser henvendelsen til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?				
Dreier henvendelsen seg i hovedsak om en isolert hendelse?				
Er henvendelsen under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?				
Er det annen naturlig behandlingsvei for henvendelsen (ref. organene nevnt over)?				
Kan henvendelsen, og henvendelsens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?				
Berører henvendelsen et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?				
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?				
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?				
Bør henvendelsen prioriteres foran andre planlagte oppgaver?				

Tabell 1 Kilde: Deloitte AS

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	09.05.23	12/23

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Sjur Hatlen	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 09.05.23

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Referat- og orienteringssakene nr 10 – 19 blir tatt til orientering.

Vedlegg:

10. Statusrapport pr. mai 2023
11. KST-vedtak 04.04.23 sak 13/23 – oppfølging av rapport «Effektivisering ...»
12. KST-vedtak 04.04.23 sak 14/23 – rapport om «Førebygging og tidleg innsats...»
13. KST-vedtak 04.04.23 sak 15/23 – kontrollutvalet si årsmelding
14. Representantskapsmøte 26.04.23 – IKA Rogaland IKS
15. Repr.skapsmøte 28.04.23 – Haugaland brann og redning IKS
16. Protokoll frå repr.skapsmøte 24.04.23 - Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
17. Repr.skapsmøte 21.04.23 – Haugaland Vekst IKS
18. Generalforsamling 28.04.23 – Haugaland Kraft AS
19. «30 år med kontrollutvalg – og fortsatt ikke for pyser» - Kommunal Rapport 20.03.23

Saksorientering

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, meldingar, protokollar, rapportar og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 02.05.23

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Kontrollutvalet – statusoversikt mai 2023

Saker frå bestilling til behandling i kontrollutvalet

Tema	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
Beredskap, hendingar og katastrofar	28.02.23	250 timar	Prosjekt- mandat er ferdig	November 2023	

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i utvalet

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Forebygging og tidlig innsats	15.02.22,	28.02.23	04.04.23	Mai 2024	

Tidlegare prosjekt

Tema	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Fylgt opp i KU/KST	Merknader
Effektivisering, forbedring og tjeneste- tilpasning	18.05.21, sak 11/21	09.11.21, sak 25/21	14.12.21, sak 85/21	28.02.23/ 04.04.23	
Kvalitetssikring av plan- og byggesaks- handsaminga	05.02.20	09.06.20, sak 15/20	29.09.20, sak 83/20	29.03.22, sak 14/22	
Plan for forvaltnings- revisjon 2020-2024	02.12.19, sak 24/19	09.06, sak 13/20	29.09.20, sak 82/20		KPMG AS
Plan for eigarkontroll 2020-2024	02.12.19, sak 24/19	09.06, sak 14/20	29.09.20, sak 81/20		KPMG AS

ORIENTERINGAR

Tema/selskap	Bestilt	Møtedato	Merknad	Deltagar
Velferdsteknologi	08.11.22	13.06.23?		
TK-2030	08.11.22	09.05.23		Rådmann Sigurd Eikje
Aksdal Næringspark	21.09.21		Utsett frå hausten 22	Dagl. leiar Bent Jakobsen
Tysvær Arena Drift AS	21.09.21	08.11.22		Dagl. leiar E. B. Førland
Haugaland brann og redning IKS	21.09.21	24.05.22		Dagl. Leiar Dag Botnen
Karmsund Havn IKS	21.09.21	15.02.22		Dir. Tore Gautesen
Haugaland Næringspark AS	21.09.21, sak 14/21	09.11.21, sak 22/21		Dagleg leiar Tiril Fjeld
Kommunalsjef teknisk	21.09.21, sak 14/21	09.11.21, sak 23/21		Komm.sjef Teknisk Moe
«Turveg Himakåna»	12.05.20, sak 8/20	02.02.21, sak 4/21		
Komm.sjef helse og mestring	04.02.20, sak 2/20	18.05.21 Sak 9/21		Komm. sjef Annbjørg Lunde
Barnevernsleiar	05.02.20	09.06.20, sak 17/20		Barneverns- leiar

Kommunikasjonsavdelingen

Dato: 04.04.2023

Dokumentnummer: 21/2987-16

Deres referanse:

Saksbehandler: Liv Jorunn Frønsdal

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat Iks
Postboks 57
5575 AKSDAL

Kommunestyrevedtak - Forvaltningsrevisjon - Oppfølging - Effektivisering, forbedring og tenestetilpasning innan helse- og omsorg

Kommunestyret- 013/23, har i møte 28.03.2023 18:15 fattet følgende vedtak:

Tysvær kommunestyre tek rådmannen si tilbakemelding på oppfølging av revisjonsrapporten om «Effektivisering, forbedring og tjenestetilpasning» til orientering.

Med hilsen

Liv Jorunn Frønsdal

leiar Kommunikasjonsavdelingen

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kommunikasjonsavdelingen

Dato: 04.04.2023

Dokumentnummer: 21/4883-6

Deres referanse:

Saksbehandler: Liv Jorunn Frønsdal

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat Iks
Postboks 57
5575 AKSDAL

Kommunestyrevedtak - Forvaltningsrevisjonsrapport - Førebygging og tidlig innsats i barnehage og skule

Kommunestyret- 014/23, har i møte 28.03.2023 fattet følgende vedtak:

1. Tysvær kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Rogaland Revisjon sin rapport «Forebygging og tidlig innsats i barnehage og barneskole» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine ni tilrådingar.
3. Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Med hilsen
Liv Jorunn Frønsdal
leiar

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kommunikasjonsavdelingen

Dato: 04.04.2023

Dokumentnummer: 20/4017-49

Deres referanse:

Saksbehandler: Liv Jorunn Frønsdal

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat Iks
Postboks 57
5575 AKSDAL

Kommunestyrevedtak - Årsmelding 2022 - Tysvær kontrollutvalg

Kommunestyret- 015/23, har i møte 28.03.2023 18:15 fattet følgende vedtak:

Tysvær kommunestyre tar årsmeldinga for 2022 frå kontrollutvalet til orientering.

Med hilsen
Liv Jorunn Frønsdal
leiar Kommunikasjonsavdelingen

Dokumentet er godkjent elektronisk.

IKAs eiere og representantskap

Vår ref.
22/978-3/033/7

Deres ref.

Dato:
29.03.2023

Innkalling til representantskapsmøte 26. april 2023

Representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS kalles med dette inn til møte onsdag 26. april kl. 10:00. Møtet gjennomføres digitalt på Teams.

Saksliste	
01/23	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/23	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
03/23	Årsregnskap 2022
04/23	Årsmelding 2022
05/23	Budsjettrammer og tilskudd for 2024
06/23	Økonomiplan 2024-2027
07/23	Valg av styre for 2023/24
08/23	Godkjenning av ajourført selskapsavtale
09/23	Orienteringssaker

Eventuelle saker som ønskes behandlet må være tilsendt administrasjonen innen 11. april.

Vennligst gi beskjed snarest mulig om deltakelse på møtet, dersom dette ikke allerede er gjort. Vi gjør oppmerksom på at det kun er valgte representanter eller valgte vararepresentanter som kan delta.

Med hilsen

Jostein Karlsen
Representantskapets leder

Tor Ingve Johannessen
Daglig leder

Vedlegg.

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
23/001	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
23/002	Årsmelding 2022	Vedtak
23/003	Rekneskap 2022	Vedtak
23/004	Revidert budsjett 2023	Vedtak
23/005	Revidert økonomi- og handlingsplan 2023-2026	Vedtak
23/006	Beredskapsanalyse trinn 2	Vedtak
23/007	Revidert selskapsavtale	Tilråding
23/008	Avtale om uttreden - Etne kommune	Vedtak
23/009	Styreevaluering	Orientering
23/010	Val av styre for perioden 2023-2025 med styrehonorar	Vedtak
23/011	Orienteringssaker	Orientering

Innkalling/sak er til representantskapsmøte i Haugaland Brann og redning IKS 28.04.23

PROTOKOLL

Måndag 24. april 2023 blei det halde møte i representantskapet for **Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS**. Møtet blei leia av representantskapsleiar Trine Meling Stokland.

MØTESTART /MØTESLUTT	kl. 17.00 – kl. 17.45
MØTESTAD:	Tysvær rådhus, Aksdal
REPRESENTANTAR SOM DELTOK:	Trine Meling Stokland , Haugesund kommune Ståle Tungesvik , Etne kommune Kristoffer Joachim Are , Bokn kommune Gerd Helen Bø , Suldal kommune
VARAREPRESENTANTER:	Mats Årvik , Vindafjord kommune Tove Grimsby , Utsira kommune Asle Halleraker , Sveio kommune
FORFALL:	Ruth Grethe Østebø Eriksen , Sveio kommune Solvår Langeland , Vindafjord kommune Marte Eide Klovning , Utsira kommune Dagfinn Birkeland , Sauda kommune – kort varsel Kathrine Bakkevig , Tysvær kommune – kort varsel Geir Aarvik , Karmøy kommune – kort varsel Asbjørn Eik-Nes , Karmøy kommune – vara - kort varsel
ANDRE SOM DELTOK:	Siv Bente Stople Østbø , styreleiar Odd Gunnar Høie , dagleg leiar Sjur Hatlen , rådgjevar

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/23 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Handsaming i møtet 24.04.23:

Organet var vedtaksfør då 7 eigarkommunane var representert ved møtestart.
Ingen merknader til innkalling og saksliste.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Innkalling og saksliste til representantskapsmøtet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariatet IKS den 24.04.23 blir godkjent.

SAK 2/23 VAL AV REFERENT OG TO REPRESENTANTAR TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Handsaming i møtet 24.04.23:

Dagleg leiar blei vald til referent. Ståle Tungesvik og Gerd Helen Bø blei valde til å underskrive protokollen.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapsmøtet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vel dagleg leiar som referent. Ståle Tungesvik og Gerd Helen Bø blir valde til å underskrive protokollen saman med møteleiar.

SAK 3/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ REPRESENTANT- SKAPSMØTET 25.04.22 OG SÆRUTSKRIFT I SAK 12/22

Handsaming i møtet 24.04.23:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Protokoll frå Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS sitt representantskapsmøte den 25.04.22 og særutskrift i sak 12/22 vert godkjent.

SAK 4/23 GODKJENNING AV ÅRSMELDING 2022

STYRET SI INNSTILLING:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 24.04.23:

Dagleg leiar gav eit kort resymé av meldinga. Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner årsmelding for 2022 slik den er lagt fram.

Årsmeldinga vert sendt eigarkommunane til orientering.

SAK 5/23 GODKJENNING AV ÅRSREKNESKAPEN FOR 2022

STYRET SI INNSTILLING:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 24.04.23:

Dagleg leiar og styreleiar orienterte. Representantane hadde ingen merknader til rekneskapen.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Årsrekneskapen for 2022 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik den ligg føre med eit negativt årsresultat på kr 186 258.

Styret vil gjere framlegg om at årets underskot vert dekkja inn av selskapet sin eigenkapital.

SAK 6/23 BUDSJETT 2024**STYRET SI INNSTILLING:**

(som vedtak)

Handsaming i møtet 24.04.23:

Representantane hadde ingen merknader til budsjettet og slutta seg til innstillinga. Styreleiar og dagleg leiar svarte på spørsmål og orienterte om saks- og arkivsystem. Representantskapet ønskjer å bli orientert dersom det blir vedtatt å investere i saks- og arkivsystem.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner budsjett for 2024 med følgjande rammer:

Inntekter 2024		Utgifter 2024	
Tilskot	2 510 000	Lønn- og sosiale utgifter	2 150 000
Andre inntekter	-	Driftsutgifter	360 000
Inntekter totalt	2 510 000	Utgifter totalt	2 510 000
Resultat	0		0

Eigartilskot frå eigarkommunane vert i 2024 følgjande:

Karmøy kommune	455 000
Haugesund kommune	455 000
Tysvær kommune	240 000
Vindafjord kommune	240 000
Sveio kommune	213 000
Sauda kommune	213 000
Etne kommune	213 000
Suldal kommune	213 000
Bokn kommune	140 000
Utsira kommune	128 000

Styret får fullmakt til å gjennomføra budsjettendringar, samt å disponera meirinntekter eller mindreutgifter, under føresetnad av at budsjettet går ut i balanse og kontingenten frå deltakarkommunane ikkje blir auka.

SAK 7/23 ØKONOMIPLAN 2024 - 2027

STYRET SI INNSTILLING:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 24.04.23:

Dagleg leiar orienterte. Representantane hadde ingen merknader til økonomiplanen.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner økonomiplan for perioden 2024 - 2027:

	2024	2025	2026	2027
Inntekter:				
Tilskudd	2 510 000	2 610 000	2 715 000	2 820 000
Andre inntekter	0	0	0	
Totalt	2 510 000	2 610 000	2 715 000	2 820 000
Utgifter:				
Lønn og sos. utg.	2 165 000	2 250 000	2 340 000	2 433 000
Driftsutgifter	345 000	360 000	375 000	387 000
Totalt	2 510 000	2 610 000	2 715 000	2 820 000
Resultat	0	0	0	0

SAK 8/23 VAL AV REVISOR

STYRET SI INNSTILLING:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 24.04.23:

Dagleg leiar orienterte om anbudsrunder kvar 4. år. Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for HKS IKS vel KPMG AS som revisor for rekneskapsåret 2023.

SAK 9/23 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. «Oppfølging av kartlegging av papirarkiv» - brev fra IKA IKS 07.03.23
2. «30 år med kontrollutvalg – og fortsatt ikke for pyser» - Kommunal Rapport 20.03.23
3. «Dropper forslaget om åpne styremøter i IKS-er» - Kommunal Rapport 29.03.23
4. Oversikt over valgte representanter og vara for 2019-2023

Handsaming i møtet 24.04.23:

Dagleg leiar orienterte. Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Referatsakene 1- 4 blir tatt til orientering.

YMSE

Ingen saker var meldt i forkant.

ORIENTERING

Dagleg leiar orienterte om kontrollutvala sin aktivitet i 2022. Representantane hadde fleire spørsmål rundt tema og uttrykte at det var interessant å få ei slik orientering.

Planlagt møtedato neste år: måndag **22.04.24 kl. 17.00.**

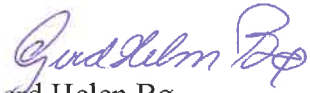
Aksdal, 24. april 2023

Trine Meling Stokland
Representantskapsleiar

Ståle Tungesvik
Medundertegner

Gerd Helen Bø
Medundertegner

Odd Gunnar Høie
Referent/dagleg leiar

Innkalling

REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND VEKST **1/23**

DATO: fredag 21. april 2023

TID: 09.15 -10.00

STED: Utsira

SAKSLISTE

Saks ID	Tema
Sak 01-23	Valg av møteleder Vedtak:
Sak 02-23	Godkjenning av innkalling og dagsorden Forslag til vedtak: Innkalling og dagsorden er godkjent.
Sak 03-23	Behandling av årsregnskap for 2022 Forslag til vedtak: Representantskapet for Haugaland Vekst IKS vedtar årsregnskapet med noter for 2022.
Sak 04-23	Fastsetting av styrehonorar Forslag til vedtak: Honoraret holdes uendret og det utbetales kr. 25 000 til styreleder og kr. 15 000 til hvert av styremedlemmene for 2022.

Haugesund den 16. mars 2023

Ole Bernt Thorbjørnsen
Fungerende styreleder

Inger K. Haavik
Daglig leder

Generalforsamling for 2022

Det innkalles herved til ordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS den **28. april 2023, kl. 13:00**. Generalforsamlingen avholdes i Haugaland Kraft sine lokaler på Rossabø i Haugesund. Til behandling foreligger følgende saker (jfr. vedtektenes § 8 og aksjelovens § 5-5):

Dagsorden / saker:

- Åpning av generalforsamlingen v/styrets leder
- Opprette fortegnelse over fremmøtte aksjeeiere og fullmakter
- Sak 01.23 Godkjennelse av innkallingen og dagsorden
- Sak 02.23 Valg av møteleder
- Sak 03.23 Valg av personer til å undertegne protokollen
- Sak 04.23 Redegjørelse om årets drift v/konsernsjef. Pablo Barrera
- Sak 05.23 Godkjennelse av resultatregnskap og balanse for Haugaland Kraft AS og konsernet for 2022, herunder anvendelse av årsoverskuddet og utdeling av utbytte på kr 450 millioner
- Sak 06.23 Godkjennelse av revisors honorar
- Sak 07.23 Valg av styre – ny 3. vara til styret
- Sak 09.23 Fastsettelse av godtgjørelse til styrets og valgkomitéens medlemmer

- Vedlegg:
- Årsrapport 2022
 - Valgkomitéens innstilling
 - Forslag til protokoll

Haugesund, 30. mars 2023

Pablo Barrera
Konsernsjef

30 år med kontrollutvalg – og fortsatt ikke for pyser

For noen år siden kunne vi lese overskriften «Kontrollutvalg er ikke for pyser» i Kommunal Rapport. NKRFs landsdekkende spørreundersøkelse viser at utsagnet fortsatt står ved lag.

BJØRN BRÅTHEN - Kommunal Rapport 20.03.2023
seniorrådgiver i NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

I forkant av den årlige Kontrollutvalgskonferansen gjennomførte NorgesBarometeret på oppdrag fra NKRF en spørreundersøkelse blant alle landets kontrollutvalg. Responsen var upåklagelig. I underkant av 700 av de nærmere 1.700 inviterte svarte, og det ga en svarprosent på 41.

Kontrollutvalget skal verken opptre som domstol eller klageorgan, eller være en arena for politiske omkamper.

Det er i år 30 år siden kontrollutvalget ble et lovpålagt organ i kommunene. Kontrollutvalgene har altså vært i funksjon i sju hele og én halv kommunestyreperiode. Mye har skjedd til det bedre i disse årene, blant annet fikk utvalgene dedikerte sekretariater etter en lovendring i 2004.

Ett av spørsmålene vi stilte i vår undersøkelse, var: «Hva ville du gitt som råd til nye kontrollutvalgsmedlemmer?» To tredeler av deltakerne svarte.

Tilbakemeldingene viser at dette er et interessant, men krevende verv å tre inn i. Det faktum at undersøkelsen viser at nesten to tredeler er inne i sin første periode, samt at litt under halvparten kunne tenke seg gjenvalg, gjør ikke dette mindre utfordrende.

Behovet for opplæring er – ikke overraskende – noe svært mange legger vekt på. Så tidlig som mulig i perioden, bør det gis opplæring om kontrollutvalgets mandat, oppgaver og handlingsrom og om kommunens organisering, oppgaver og virksomhet, er anbefalingen.

Mange peker også på at kommunestyrene må få tilstrekkelig informasjon om kontrollutvalgets rolle og plass i systemet. God rolleforståelse mellom partene i den kommunale egenkontrollen blir trukket fram som en avgjørende suksessfaktor.

Dette med god og ikke minst gjensidig respekt og rolleforståelse, stemmer godt overens med våre erfaringer etter å ha fulgt mange problematiske saker fra sidelinjen siden oppstarten.

Ved starten av denne kommunestyreperioden skrev presseveteran og spaltist Gunnar Bodahl-Johansen et debattinnlegg i Fredriksstad Blad med overskriften «Kontrollutvalget er ikke et politisk hvilehjem».

Rådene i vår undersøkelse underbygger dette utsagnet, og de kan sammenfattes med følgende anbefalinger: Møt forberedt, still spørsmål, lytt til innbyggerne og andre politikere og ikke minst; vær engasjert, nysgjerrig, åpen, modig, utholdende, konstruktiv, løsningsorientert og synlig.

Kontrollutvalget skiller seg på flere områder fra de øvrige folkevalgte organene i kommunen. Det mest åpenbare, men like fullt ofte så vanskelige, er å legge igjen partipolitikken utenfor møterommet. De fleste medlemmene har tross alt en partitilknytning, samt politikk godt plantet i ryggmargen.

Rådene i undersøkelsen viser også dette aspektet. Utsagn som går igjen, er at utvalget skal opptre som et kollegialt organ, og at det så langt det er mulig, bør tilstrebe konsensus.

Utvalgets arbeid skal foregå i møter, og enkeltmedlemmer må holde seg unna sololøp. Utvalget skal verken opptre som domstol eller klageorgan. Det skal heller ikke være en arena for politiske omkamper.

Hovedoppgaven er litt forenklet sagt å bringe fram et objektivt faktagrunnlag til kommunestyret, som er kontrollutvalgets oppdragsgiver og dermed skal treffe beslutninger i de ulike kontrollsakene.

Mange trekker fram viktigheten av at utvalget spiller hverandre gode og bruker den samlede kompetansen og de komplementære ferdighetene i sitt arbeid.

Mange peker også på utvalgets gode hjelpere og kontinuitetsbærere – sekretariatet og revisjonen. Bruk dem for alt de er verdt, svarer noen.

Samtidig sier flere at utvalget ikke skal legge seg flate for de profesjonelle aktørene i dette arbeidet og ta alt som blir presentert for god fisk. Det er lov å stille spørsmål, be om utdypende forklaringer og å være kritisk til det som blir lagt fram for utvalget.

Etter lokalvalget til høsten er det, som Jan Eggum synger, «på'an igjen» med nye kontrollutvalg i landets kommuner og fylkeskommuner. Hvis vi legger tallene i undersøkelsen til grunn, og som stemmer godt overens med tidligere erfaringer, kan vi anta at langt over 1.000 medlemmer går inn i sin første periode i et kontrollutvalg.

Sammen med våre bedriftsmedlemmer i kontrollutvalgssekretariatene og revisjonene skal NKRF ta sin del av ansvaret for oppgaven med å sette de nye kontrollutvalgene i stand til å gjøre godt kontrollarbeid i Kommune-Norge.

NKRFs visjon er å være *på vakt for fellesskapets verdier*, og sammen med medlemmene skal vi skape tillit og bidra til læring og forbedring i kommunene. De 448 rådene fra undersøkelsen gir oss et godt utgangspunkt.